

De verplichting tot het creëren van zoveel mogelijk maatschappelijke waarde: een kapstok voor het realiseren van de ambitie van Beter Aanbesteden?

Arthur van Heeswijck

20 juni 2019

Artikel 1.4 lid 2 Aanbestedingswet 2012

De aanbestedende dienst of het speciale-sectorbedrijf draagt zorg voor het leveren van zo veel mogelijk maatschappelijke waarde voor de publieke middelen bij het aangaan van een schriftelijke overeenkomst als bedoeld in het eerste lid.

Amendement Koppejan

Kamerstukken II 2011/12, 32 440, nr. 46:

“Met ruim € 100 miljard aan jaarlijkse uitgaven waarop de Aanbestedingswet van toepassing is, is er sprake van een groot maatschappelijk belang om deze publieke middelen zo goed mogelijk te besteden waardoor zo veel mogelijk maatschappelijke waarde wordt gecreëerd. Voorbeelden in andere landen laten zien dat hier met gericht overheidsbeleid op het gebied van aanbestedingen, belangrijke besparingen zijn te realiseren voor de overheid.”

Maatschappelijke waarde in relatie tot gunningscriteria

Vzr. Rb. Noord-Nederland 25 oktober 2013, ECLI:NL:RBNNE:2013:7100, r.o. 4.3:

“Uit de parlementaire geschiedenis van artikel 1.4 lid 2 AW 2012, zoals door de Drentse gemeenten aangehaald, komt naar voren dat voormelde bepaling ertoe strekt dat aanbestedende diensten streven naar een zo goed mogelijke c.q. de beste prijs-kwaliteitverhouding binnen het beschikbare (en veelal beperkte overheids-) budget. Alsdan wordt zo veel mogelijk maatschappelijke waarde gecreëerd.

In zoverre correspondeert deze bepaling met artikel 2.114 Aw 2012, waarin is vastgelegd dat de aanbestedende dienst een overheidsopdracht gunt op grond van de naar het oordeel van de aanbestedende dienst economisch meest voordelige inschrijving.”

Maatschappelijke waarde in relatie tot gunningscriteria

Vzr. Rb. Den Haag 27 november 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:13949, r.o. 5.6:

“Uit het voorgaande volgt dat de mededinging op de markt van leermiddelen met de door Carmel ingerichte aanbestedingsprocedure niet wordt ingeperkt en (aldus) van een schending door Carmel van de door TLN en Iddink genoemde aanbestedingsrechtelijke beginselen geen sprake is. Daarmee kan ten slotte evenmin worden geconcludeerd dat met deze wijze van aanbesteden, waarbij voor uitgevers en distributeurs een gelijk speelveld is gecreëerd, door Carmel niet zoveel mogelijk maatschappelijke waarde voor de aan haar beschikbaar gestelde publieke middelen wordt gegenereerd.”

Maatschappelijke waard in relatie tot specificaties

CvAE 27 januari 2014, advies 48:

“Het lag op de weg van klager die stelling verder uit te werken. Klager had dat moeten doen door enerzijds uiteen te zetten hoe een inschrijver de ruimte om een energiesysteem als variantoplossing aan te bieden – zo die ruimte door beklagde zou zijn geboden – zou hebben benut, en door anderzijds voldoende aannemelijk te maken dat een inschrijver met die variantoplossing méér maatschappelijke waarde voor de publieke middelen zou hebben kunnen leveren dan op basis van de besteksoplossing van beklagde mogelijk is.”

Betekenis van art. 1.4 lid 2 Aw voor Actieagenda 'Beter Aanbesteden'

Obstakels:

- Begrip 'maatschappelijke waarde' niet vastomlijnd
- Zware bewijslast (potentiële) inschrijver
- Terughoudende toetsing rechter